

Retningslinjer for vurdering av undervisningskompetanse

ved ansettelse i vitenskapelige stillinger som er tillagt undervisning

Retningslinjene erstatter «Regler for vurdering og vektlegging av pedagogisk kompetanse ved tilsetting i faste vitenskapelige stillinger som er tillagt undervisning», vedtatt av Høgskolestyret for Rogaland 21.4.1994.

1 Virkeområde

Retningslinjer for vurdering av undervisningskompetanse ved ansettelse i vitenskapelige stillinger som er tillagt undervisning er utarbeidet med hjemmel i Universitets- og høgskoleloven § 6-3 nr 3 og godkjent av universitetsstyret den 27.11.2013.

Bestemmelsene gjelder ved ansettelse i kombinerte undervisnings- og forskerstillinger (professor, dosent, førsteamanuensis og førstelektor) og rene undervisningsstillinger (universitetslektor og -lærer) der ansettelsesmyndigheten er tillagt UiS.

UiS har fastsatt i strategidokumentet at universitetet skal tilby forskningsbasert utdanning av høy internasjonal kvalitet med et læringsutbytte som møter studentenes, arbeidsmarkedets og samfunnet behov. Undervisningen skal være variert og tilpasset fag, læringsutbytte, dagens og morgendagens generasjon studenter. Fremragende undervisning skal fremmes gjennom bl.a videreutvikling av undervisningsmetoder, læringsformer, vurderingsformer, veiledning og læringsarenaer.

Retningslinjene er utarbeidet for å kvalitetssikre vurderingen av søkers undervisningskompetanse ved ansettelse.

2 Aktuelt regelverk

Krav til praktisk- pedagogisk kompetanse

«Dokumentert relevant praktisk-pedagogisk kompetanse på grunnlag av utdanning eller undervisning og veiledning» er et kriterium for ansettelse i stilling som professor, dosent, førsteamanuensis, førstelektor, universitetslektor og universitetslærer, jf forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger §§ 1-2, 1-3, 1-4, 1-5, 1-6 og 1-7.

Vurdering av pedagogiske kvalifikasjoner

Universitets- og høgskoleloven § 6-3 omhandler utlysning og ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger. Ihht forskriftens § 6-3 nr 3 skal innstilling skje ut fra sakkyndig bedømmelse etter den stillingsbeskrivelse som er gitt i utlysning og betenkning. Ansettelsesorganet kan avgjøre at det i tillegg skal gjennomføres intervju, prøveforelesning eller andre prøver. I stillinger hvor det stilles krav om pedagogiske kvalifikasjoner, skal det foretas en særskilt vurdering av om søkerne oppfyller disse. Styret gir nærmere regler om bedømmelse innenfor forskriftens bestemmelser.

3 Krav til undervisningskompetanse

UiS legger vekt på god undervisningskvalitet og krever derfor at den som skal ivareta undervisning har pedagogisk og didaktisk kompetanse (praktisk-pedagogisk kompetanse) knyttet til høyere utdanning.

Pedagogisk kompetanse forstås som å ha et pedagogisk kunnskapsgrunnlag som utgangspunkt for:

- å kunne beskrive, analysere, forklare, vurdere og begrunne egen undervisningspraksis
- å kunne beskrive, analysere, forklare, vurdere og begrunne ulike typer undervisningsplaner og studieplaner sammen med kollegaer
- forsknings- og utviklingsarbeid knyttet til ulike former for undervisningsrelatert arbeid eventuelt ulike typer planarbeid på ulike nivå

Didaktisk kompetanse forstås som å ha ferdigheter i:

- a) å kunne planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning alene og sammen med kollegaer og studenter
- b) å kunne planlegge, gjennomføre og vurdere ulike typer for muntlig og skriftlig vurderings- og veiledningsarbeid alene og sammen med kollegaer og studenter
- c) å kunne håndtere ulik studentatferd og lede ulike læringsprosesser i store og små studentgrupper
- d) å kunne ta i bruk varierte arbeids- og vurderingsmåter alt etter hensikten med undervisning
- e) å kunne utvikle og vurdere ulike typer emne -og undervisningsplaner alene og sammen med kollegaer og studenter
- f) utviklingsarbeid som gjelder undervisningsrelatert arbeid alene og sammen med kollegaer og studenter

Krav til pedagogisk basiskompetanse skal i utgangspunktet ikke stilles høyere enn til et universitetspedagogisk kurs av 100-150 timers varighet eller tilsvarende, dvs. annen pedagogisk utdanning og/eller fagdidaktisk kompetanse relatert til høyere utdanning etter samlet vurdering av relevans og omfang.

4 Kompetansekrav i kunngjøring

Ved kunngjøring av stillinger innenfor retningslinjenes virkeområde skal det i utlysningsteksten fremgå at den som ansettes må ha undervisningskompetanse knyttet til høyere utdanning eller påta seg å ta imot tilbud om kurs som gir slik kompetanse innen en periode på to år fra tiltredelse. Ved kunngjøring av midlertidige stillinger av kortere varighet (inntil to år) skal det i utlysningsteksten fremgå at den som ansettes bør ha slik kompetanse.

5 Søknad med dokumentasjon på undervisningskompetanse

Det er søkers ansvar å dokumentere egen undervisningskompetanse på en måte som gir det beste grunnlag for vurdering.

Pedagogisk kompetanse dokumenteres med

- vitnemål/kursbevis fra kurs i universitets- og høyskolepedagogikk eller annen relevant formell pedagogisk utdanning knyttet til høyere utdanning,
- FOU arbeid som artikler/kapitler i bøker/tidsskrifter
- presentasjoner på konferanser der undervisning og utdanning er tema

Didaktisk kompetanse dokumenteres i form av variert didaktisk arbeid i høyere utdanning som:

- planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning
- oppgavefaglig veiledning
- sensureringsarbeid
- deltakelse i emneplanutvikling
- praksisrettet utviklingsarbeid

Eksempler på didaktisk arbeid som kan vedlegges søknaden: undervisnings-/veiledningsplaner, illustrasjonsmateriell, videomateriell, kompendier, oppgavesamlinger eller lignende. Arbeidene skal synliggjøre fag og omfang, kurs og nivå.

Refleksjon over egen undervisningskompetanse

I søknaden bør søker reflektere over egen undervisningskompetanse. Søker bør også vurdere, og argumentere for, etter-/videre-utdanningsbehov for utvikling av egen undervisningskompetanse i høyere utdanning.

6 Sakkyndig vurdering

Sakkyndig komite skal foreta en vurdering av søkers pedagogiske og didaktiske basiskompetanse på bakgrunn av søkers dokumentasjon i søknaden. Komiteen skal eksplisitt gjøre rede for vurderingsgrunnlag og konklusjon.

Pedagogisk og didaktisk kompetanse relatert til høyere utdanning ut over basiskompetanse skal telle med ved rangering av kvalifiserte søkere.

7 Innstilling etter intervju, prøveforelesning og referansesjekk

Før innstilling fremmes skal innstillingsmyndigheten kvalitetssikre undervisningskompetansen til de søkerne som sakkyndig komite har funnet kvalifisert for stillingen. Dette gjennom intervju, prøveforelesning og referansesjekk.

8 Ansettelse

Det er ansettelsesmyndigheten som avgjør om kravet til undervisningskompetanse er oppfylt eller om søker må tilegne seg slik kompetanse innen en periode på to år. Dersom det kreves at søker tilegner seg undervisningskompetanse skal dette fremgå av ansettelsesvedtak og arbeidsavtale.

Den som ansettes følger NyTi det første ansettelsesåret og eventuelt basiskurs i universitetspedagogikk i løpet av det andre ansettelsesåret, se pkt 9.

9 Undervisningsrelatert veiledning og kurs

NyTi - Undervisningsrelatert veiledning

Som en del av satsingen på god undervisningskvalitet har UiS innført et kollegabasert veiledningsprogram for alle nyansatte som skal ivareta undervisning, kalt NyTi.

NyTi skal bidra med undervisningsrelatert veiledning til nyansatte slik at de får en god start som universitetslærere, og at studentene får en så god undervisning som mulig.

Veiledningen vil ha oppmerksomheten rettet mot den nyansattes forhold til undervisningen; hvordan den planlegges, utføres og vurderes samt samarbeidsforhold og relasjonen mellom studenter og den nyansatte.

Deltakelse i NyTi er obligatorisk for nyansatte som ikke kan dokumentere utstrakt undervisningserfaring fra høyere utdanning og som minimum er ansatt for ett studieår i minst 50% stilling.

Basiskurs i universitetspedagogikk

UiS tilbyr basiskurs i universitetspedagogikk for ansatte som ikke har undervisningskompetanse på universitets- og høgskolenivå ved ansettelse.

Målet med basiskurset er å utvikle et pedagogisk og didaktisk grunnlag for profesjonell undervisning, utvikle et felles vitenskapelig språk for undervisning og bidra til forskningsbasert yrkesutøvelse

Kurset har en ramme på 100 arbeidstimer som fordeles mellom samlinger og mellomarbeid (individuell og i gruppe).